

شهر، برای انسان موجودی متناقض است؛ از سویی عامل بیگانگی و جدایی او از طبیعت است؛ و از سوی دیگر محیط پیوند و برقراری ارتباط‌های اجتماعی است. در نتیجه، شهر، میان دو قطب طبیعت و جامعه، ایفای نقش می‌کند.

پویش (دینامیسم) شهرهای معاصر، دوری از یکی و توسعه دیگری است. زندگی مدرن، تکنولوژیک و طبیعت‌گریز روزبه‌روز افزایش می‌یابد؛ ارتباط‌های انسانی که به مدد رسانه‌های نوین هر روزه توسعه می‌یابد، به نحو چشمگیری ماهیت فرد و اجتماع را از خود متأثر ساخته است. مسئله امروز، مجازی شدن ارتباط‌ها به جای واقعی بودن آن‌هاست. به نظر می‌رسد حتی در رشد ارتباط‌های انسانی نیز طبیعت‌گریزی مسئله اصلی است: روابط مبتنی بر «طبیعت انسان و فضا» توسط رسانه‌های جدید با روابط مبتنی بر «اطلاعات از انسان و فضا» جایگزین شده است. از این روست که انسان در زندگی جدید خود غربت و بیگانگی از طبیعت را هر روز بیشتر احساس می‌کند. در آغاز پیدایش شهرهای صنعتی، پارک‌ها، گزینه‌های جایگزین نوستالژی انسان خارج‌شده از طبیعت بودند؛ فضایی که نشانه طبیعت معنابخش محیط زندگی گذشته انسان‌ها بودند. این نخستین اقدام سازمانی شهرنشینان برای بازیابی منبع الهام گذشته خود نبود. پیش از آن تمنای طبیعت در هنر آنان جلوه‌گر شده بود. تقلید از طبیعت و گزینش عناصری از آن در متن آثار هنری الهام‌بخش مواجهه با طبیعت بود. ترسیم صحنه‌های مثالی از طبیعت، آنچنان که در کتاب آسمانی ادیان مختلف به صورت باغ جلوه‌گر شده، نمود رؤیاهای انسان شهرنشین بود. پس از آن بود که باغ‌ها و پارک‌ها به مثابه بخشی از طبیعت وارد شهرها شدند تا خلأ جدا افتادگی از آن را جبران کنند.

رویکردهای تلفیق هنر، به مثابه دستاورد انسان شهرنشین، با طبیعت در شهرهای امروز صورت جدیدی به شهرها بخشیده است. شهرسازی طبیعت‌گرا و هنرهای شهری در ترکیب با طبیعت پاسخ‌های جدید انسان شهرنشین برای برقراری دوباره ارتباط با دو قطب الهام‌بخش تاریخ تمدن است: طبیعت و هنر.

در این نقاشی دیواری که بر بدنه یک شهر مدرنیستی جدا افتاده از طبیعت ترسیم شده مطالبه شهروند امروز به روشنی پیداست: شهر، همچنان دارای ساختمان‌های چندطبقه است و حصارهای آهنی آن به مثابه نماد زندگی امروز بر بالای دیوارها نصب است. اما عناصری از منظر مثالی شامل سرو، ابر، دسته پرندگان و انسانی که مشغول طبیعت است با آن تلفیق شده. این صحنه را می‌توان نمادی از شهر مطلوب انسان آینده دانست: شهری مرکب از هنر و طبیعت‌گزیده.

سردبیر